

КОНКУРС НА ПРЕМІЮ МОЛОДИМ УЧЕНИМ 2022

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 25 від 27 червня 2022 р., с. 9;

- офіційного вебсайту Комітету ВРУ з
питань освіти, науки та інновацій:

<https://kno.rada.gov.ua/documents/zasid/75888.html>

Фактично, у зв'язку з військовою агресією РФ, було зупинено проведення конкурсів Верховної Ради України в галузях освіти і науки. Цьогоріч, відповідно до оголошеного профільним комітетом конкурсу на Премію Верховної Ради України молодим ученим за 2022 рік, термін подання документів від установ спливав 1 березня.

Подання на Премію Верховної Ради України молодим ученим за 2022 рік від окремих відомств та організацій комітет уже отримав. Проте через початок війни, ускладнення логістики, зупинку роботи деяких поштових відділень не всі молоді вчені й установи встигли оформити та зробити відповідне подання. Нині роботу науковців, окрім тих, що перебувають на окупованій території та лінії зіткнення, практично відновлено. Комітет для підтримки молодих учених у складних умовах війни своїм рішенням від 15 червня 2022 року відновив організацію і проведення конкурсів, зокрема поновив строки подачі документів.

Отже, наукові установи або організації, ЗВО, підприємства за рішенням учених рад могли подати документи до Міністерства освіти і науки України або за підпорядкуванням до Національної академії наук України, відповідних національних галузевих академій наук, центральних органів виконавчої влади до 30 червня 2022 року включно. Зазначені роботи могли також подаватися згідно з місцем розташування наукової установи, організації, закладу вищої освіти, підприємства – до ОДА.

МОН України, НАН України, національні галузеві академії наук, центральні органи виконавчої влади й ОДА додатково розглядали подані нові роботи та ухвалюють рішення про рекомендацію на присудження премії. У разі рекомендації роботи таке рішення подавалось до комітету до 31 липня 2022 року включно.

Комітет також рекомендує Службі безпеки України розробити й затвердити особливості подання робіт, які містять відомості, що становлять державну таємницю, та забезпечити організацію і проведення відповідної частини конкурсу з поданням переліку до 5 робіт (одноосібних або у складі колективів) переможців конкурсного відбору до 15 жовтня 2022 року включно.

ЗОЛОТА МЕДАЛЬ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВЕРНАДСЬКОГО

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 25 від 27 червня 2022 р., с. 2;

- офіційного сайту НАН України:

<https://www.nas.gov.ua/UA/competition/Pages/About.aspx?CompetitionID=092>

Оголошено конкурс на здобуття Золотої медалі імені Володимира Вернадського Національної академії наук України у 2022 році. Конкурс проводиться з метою відзначення вчених за видатні досягнення в галузі природничих, технічних та соціогуманітарних наук, наукові праці, відкриття та винаходи, що мають важливе наукове й практичне значення та утворюють авторитет української науки, на честь першого президента Української академії наук – видатного вченого, академіка Володимира Івановича Вернадського.

Щорічно присуджуються дві золоті медалі – одна вітчизняному й одна зарубіжному вченому – як за окремі наукові досягнення, так і за сукупність наукових праць. У конкурсі можуть брати участь дійсні члени і члени-кореспонденти НАН України незалежно від місця їх постійної роботи; зарубіжні вчені; особи, які працюють у наукових установах, закладах вищої освіти, на підприємствах і в організаціях, розташованих на території України.

До 12 листопада поточного року мають подати свої пропозиції організації або окремі особи, що висунули кандидата для присудження медалі. Усі матеріали подаються у двох примірниках на адресу: 01601, м. Київ, вул. Володимирська, 54, Президія Національної академії наук України. Телефони для довідок: (044) 239-64-24; (044) 239-64-63).

КОЛЕКТИВНЕ КОРИСТУВАННЯ НАУКОВИМ ОБЛАДНАННЯМ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 25 від 27 червня 2022 р., с. 2;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/uryad-uhvaliv-rishennya-shodo-yuridichnih-pitan-udoskonalennya-roboti-centriv-kolektivnogo-koristuvannya-naukovim-obladnannjam>

Постанову КМУ «Деякі питання центрів колективного користування науковим обладнанням» схвалено під час засідання уряду. Мета цієї постанови – удосконалити нормативно-правову базу в частині створення та функціонування Центрів колективного користування науковим обладнанням як осередків надання доступу до наукового обладнання (інструментів, приладів тощо) для проведення наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок суб'єктами наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності.

Передбачається, що наукові й науково-педагогічні працівники, зокрема молоді вчені, закладів вищої освіти та наукових установ (приблизно 60 тисяч осіб) матимуть можливість доступу до унікального спеціального обладнання для проведення наукових досліджень і науково-технічних розробок. До дослідно-конструкторських робіт залучатимуть студентів, магістрів, аспірантів та молодих учених, що є важливим елементом міжнародної науково-технічної співпраці. Цей документ також затверджує Примірне положення про Центр колективного користування науковим обладнанням, що визначає:

- створення, провадження та припинення діяльності Центру;
- здійснення Центром передання, придбання (зокрема за договором лізингу), обміну наукового обладнання, інструментів, приладів, інвентаря;
- урегулювання фінансових та матеріально-технічних питань, пов'язаних із діяльністю Центру;
- види послуг, що надає Центр.

ФЕЙКОВИЙ ЛИСТ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 25 від 27 червня 2022 р., с. 2;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/stopfake-u-socmerezah-poshiryuyetsya-fejkovij-list-pro-zbir-informaciyi-shodo-vipusknikiv-prizovnogo-viku>

МОН України повідомило, що в соціальних мережах (особливо у проросійських групах) поширюється фейковий лист, начебто підписаний заступницею міністра освіти і науки Вірою Роговою, щодо доручення керівникам закладів освіти скласти списки випускників призовного віку з характеристиками оцінки військово-патріотичного виховання.

Міністерством зауважено, що для підроблення листа були використані бланк міністерства, номер оригінального листа і QR-код, присвоєний системою електронного документообігу. Також наголошено, що цей лист – несправжній. Розповсюдження підробленого документа є підтвердженням інформаційної війни, що спрямована на створення занепокоєння в суспільстві й дискредитацію МОН України. Тож у міністерстві просять не довіряти безглуздим повідомленням ворога та фальшивим «документам».

А також наголошують, що усі офіційні документи відомства розміщуються на сайті Міністерства освіти і науки України.

ПЕРЕМОЖЦІ GENIUS OLYMPIAD 2022

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 25 від 27 червня 2022 р., с. 2;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/ukrayinska-zbirna-zdobula-51-nagorodu-pid-chas-genius-olympiad-2022>

У штаті Нью-Йорк, США відбулася церемонія нагородження переможців Міжнародного конкурсу проєктів екологічного спрямування GENIUS Olympiad 2022. Українські учасники у межах Олімпіади здобули

5 золотих медалей, 8 срібних, 14 бронзових, а також 23 почесні відзнаки. Вперше в історії України найвищу нагороду в категорії «Креативне письмо» отримала учениця із Херсонської області Поліна Козлова. Команда України налічувала 77 школярів, які представили країну на світовій Олімпіаді геніїв. Серед переможців є діти, які перебувають на тимчасово окупованих територіях і в зонах активних бойових дій.

У США була підписана торік угода про започаткування Національної ліцензійної GENIUS Olympiad Ukraine. У 2022 році збірна була сформована за новими правилами, а проведення національного етапу стало безпрецедентним збільшенням можливостей для України в конкурсі. Наша держава за 2017–2021 роки здобула 74 нагороди, а цьогогоріч українська збірна виборола 51 нагороду за результатами національного відбору, дистанційної підготовки та фіналізації проєктів. Уперше в історії GENIUS Olympiad у складі журі був представник України – директор «Олімпіади геніїв України» Євген Кудрявець, який привітав учасників з усього світу під час церемонії нагородження.

ПРОЄКТ КРИЗОВОЇ ДОПОМОГИ НАЙУРАЗЛИВИШИМ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 25 від 27 червня 2022 р., с. 2;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/mon-minsocpolitiki-ta-moz-spilno-z-yunisef-zapustili-proyekt-krizovoyi-dopomogi-dlya-ditej-z-invalidnistyu-ta-yihnih-simej>,

- офіційного сайту ДП «Мультимедійна платформа іномовлення України»:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3513010-startuvav-proekt-ekstrenogo-reaguvanna-na-potrebi-ditej-iz-trudnosami-rozvitku-abo-invalidnistu.html>

Проєкт екстреного реагування на потреби дітей із труднощами розвитку або з інвалідністю започаткували Міністерство освіти і науки, Міністерство охорони здоров'я, Міністерство соціальної політики, Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ) і Львівський центр реабілітації «Джерело». Зокрема, йдеться про внутрішньо переміщених дітей та дітей, стан яких погіршився внаслідок воєнних дій на території України. Також у межах проєкту сім'ї зможуть отримати фаховий супровід дитини чи необхідну консультацію, інформацію про доступні у громаді послуги та ресурси, консультації

профільних спеціалістів, допомогу з обладнанням згідно з потребами дитини, які визначають фахівці. За необхідності мобільні команди спеціалістів виїжджатимуть у віддалені райони.

Цей проєкт реалізується у 7 областях України, в яких можливо надавати послуги та де зосереджена велика кількість переміщених сімей, а саме: Волинській, Закарпатській, Івано-Франківській, Львівській, Рівненській, Тернопільській і Чернівецькій.

Міністр освіти і науки Сергій Шкарлет зауважив, що навіть до війни перед нами стояло багато викликів у забезпеченні реалізації прав дітей з інвалідністю та особливими освітніми потребами. Інклюзивна освіта, безбар'єрні простори, якісні послуги. Але перед обличчям війни ці діти стають ще більш вразливими. Проєкт покликаний спільними зусиллями максимально нейтралізувати негативні наслідки війни для дітей, а також продовжувати будувати систему, у якій вони почуватимуться захищеними.

Мурат Шахін, голова Представництва ЮНІСЕФ в Україні зазначив: «Війна – це загроза дитинству і майбутньому кожного маленького українця. Для дітей з інвалідністю і їхніх сімей ставки ще вищі. Навіть на порівняно безпечних територіях, через стрес та перерви у доступі до послуг, повноцінний розвиток дитини ускладнюється. Вимушено переміщені сім'ї з дітьми з інвалідністю не можуть соціалізуватись на нових місцях через виключеність та необхідність цілодобового догляду за дітьми. Наш обов'язок – підтримати їх».

Також проєкт об'єднує зусилля різних спеціалістів та фахівців, аби дитина отримала необхідну саме їй комплексну допомогу.

Водночас фахівці проєкту розроблятимуть і поширюватимуть важливі матеріали про розвиток безбар'єрності й підтримку дітей з інвалідністю в громадах, які їх прийматимуть, навчатимуть соціальних працівників та інших професіоналів громад практичних аспектів допомоги дітям із порушеннями розвитку. Детальніше про проєкт і контакти у регіонах можна прочитати на сайті [unicef.org](https://www.unicef.org) або за посиланням: uni.cf/3HLsLuE.

ОНОВЛЕНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ ІЗ ДУАЛЬНИМ НАВЧАННЯМ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 25 від 27 червня 2022 р., с. 3;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/harkivskij-politehnichnij-institut-spilno-iz-softserve-zapochatkovuye-onovlenu-specialnist-iz-dualnim-formatom-navchannya>

Національно технічний університет «Харківський політехнічний інститут» спільно із IT-компанією «SoftServe» започаткували оновлену спеціальність із дуальним форматом навчання. В цій освітній програмі оптимізували порядок вивчення предметів, актуалізували та доповнили навчальні курси. Студенти зможуть взаємодіяти з досвідченими менторами SoftServe, відвідувати мотиваційні лекції про роботу в галузі інформаційних технологій, поглиблені технічні курси. Навчання здобувачів із третього курсу інтегруватимуть у реалії IT-роботи – вони працюватимуть у компанії над справжніми проектами.

Отже, студенти до своєї першої роботи пройдуть посилену теоретичну підготовку і матимуть можливість використовувати отримані теоретичні знання одразу на практиці. В університеті виконання робочих завдань компанії зарахують відповідно до навчальної шкали оцінювання. Такий формат допоможе легше працевлаштуватися після випуску, а також поліпшити ситуацію з дефіцитом фахівців в українській IT-індустрії.

ДОСТУП ДО ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 25 від 27 червня 2022 р., с. 4;

- офіційного вебпорталу ВРУ:

<https://www.rada.gov.ua/news/razom/227034.html>

Безліч нових викликів для всіх українців створило вторгнення рф в Україну. Ці нові виклики не тільки стають на шляху до повноцінного життя, а й спричиняють перешкоди для реалізації потреб, які ще зовсім нещодавно здавалися базовими. Щоб українці, які постраждали внаслідок дій агресора, отримали повноцінний і ефективний доступ до психологічної допомоги, перша леді Олена Зеленська ініціювала створення «Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки». Це органічне продовження ініціативи «Без бар'єрів», адже вона спрямована також і на ліквідацію будь-яких бар'єрів, спричинених наслідками війни для психічного здоров'я українців.

Ця програма, зокрема, передбачає:

– проведення експертного аудиту із залученням фахівців ВООЗ, на основі якого буде розроблена модель системи надання допомоги;

- напрацювання покрокового плану реалізації моделі після її обговорення із широким колом представників професійної спільноти, експертів, лідерів громадської думки;
- побудову системи навчання, сертифікації, моніторингу якості підготовки психологів, психотерапевтів, лікарів-психологів, які працюють у системі більшості міністерств;
- навчання сімейних лікарів, психологів, соціальних працівників, освітян швидких методик психологічної підтримки.

На державному рівні, для розроблення та впровадження програми, Кабінет Міністрів України створив Міжвідомчу координаційну раду з метою налагодження взаємодії між міністерствами. Для ефективного створення та впровадження програми у Міністерстві охорони здоров'я під головуванням міністра Віктора Ляшка розпочав роботу Проєктний офіс зі створення національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки. Основними завданнями проєктного офісу є напрацювання необхідних рішень, взаємодія з міністерствами та приватним сектором, міжнародними і громадськими організаціями, які працюють за напрямом психічного здоров'я.

Голова Комітету з питань здоров'я нації Михайло Радучький розповів про розробку Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки. Зокрема, за його словами, розпочались заходи стратегічної сесії Міжвідомчої координаційної ради, до якої входять депутати, представники міністерств, міжнародні організації та експерти, на яких обговорюється питання, як українцям допомогти подолати наслідки післявоєнних психічних розладів.

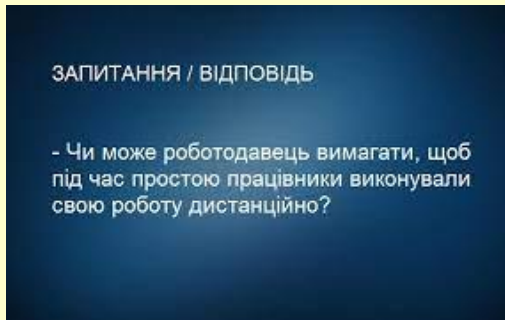
Михайло Радучький зазначив: «За даними МОЗ, після війни 2-3 млн українців потребуватимуть медичної психіатричної допомоги, 15 млн – матиме психічні розлади. Як влучно зазначила перша леді Олена Зеленська, психологічна допомога має стати такою ж повсюдною, як і медична, щоб нею міг скористатись абсолютно кожен житель країни. Тому з радістю погодився взяти участь у сесії, щоб напрацювати шляхи вирішення проблеми».

Голова Комітету з питань здоров'я нації підсумував: «Наші напрацювання будуть використані при розробці Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки».

Контактна особа – Яна Українська, e-mail: psyproject.moz@gmail.com, тел.: (050) 241-06-90.

ДИСТАНЦІЙНА РОБОТА ПІД ЧАС ПРОСТОЮ?!

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 25 від 27 червня 2022 р., с. 5;

- офіційного сайту Державної служби України з питань праці:

<https://dsp.gov.ua/faq/chy-mozhe-robotodavets-vymahaty-shchob-pid-chas-prostoiu-pratsivnyky-vykonuvaly-svoiu-robotu-dystantsiino/>

Чи може роботодавець вимагати, щоб під час простою працівники виконували свою роботу дистанційно? У головному управлінні Держпраці у Київській області роз'яснюють: «Ні, під час простою працівники не виконують свої обов'язки, передбачені трудовим договором».

Відповідно до статті 34 Кодексу законів про працю України, простій – це зупинення роботи, викликане відсутністю організаційних або технічних умов, необхідних для виконання роботи, невідворотною силою або іншими обставинами.

Працівники у разі простою можуть бути переведені за їхньою згодою з урахуванням спеціальності і кваліфікації на іншу роботу на тому ж підприємстві, в установі, організації на весь час простою або на інше підприємство, в установу, організацію, але в тій самій місцевості на строк до одного місяця.

Час простою не з вини працівника оплачується з розрахунку не нижче від двох третин тарифної ставки встановленого працівникові розряду (окладу).

Так як місце перебування працівника під час цілоденного простою законодавством не визначено, тому воно вказується безпосередньо роботодавцем шляхом видання розпорядчого документа (наказу або розпорядження).

Якщо роботодавець визначив, що під час простою працівники мають перебувати на робочому місці – то працівники перебувають на робочому місці відповідно до встановленого режиму роботи, але при цьому не виконують свої посадові обов'язки.

Якщо працівник продовжує виконувати свої трудові обов'язки, зокрема і за межами адміністративної будівлі роботодавця, – це є роботою (дистанційною або надомною) і підлягає оплаті згідно зі встановленими умовами оплати праці.

КОНКУРСИ НАН УКРАЇНИ У 2022 РОЦІ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 26-27 від 11 липня 2022 р., с. 2;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/ogolosheno-konkursi-nacionalnoyi-akademiyi-nauk-ukrayini-u-2022-roci>

Національна академія наук України оголошує конкурси, які проводитимуться у 2022 році. А саме:

- на здобуття премій для молодих учених і студентів закладів вищої освіти за найкращі наукові роботи в галузі природничих, технічних і соціогуманітарних наук;
- на здобуття премій імені видатних учених України;
- на здобуття [Золотої медалі імені В. І. Вернадського](#) Національної академії наук України.

За роботи в галузі природничих, технічних і соціогуманітарних наук президія НАН щороку присуджує 14 премій для молодих учених і 14 премій для студентів закладів вищої освіти. Ними відзначають окремих авторів або колективи авторів за найкращі наукові роботи, а також за серії наукових робіт з єдиної тематики, за відкриття та винаходи.

У конкурсі можуть брати участь наукові співробітники, викладачі, стажери-дослідники, аспіранти науково-дослідних установ, закладів вищої освіти віком до 35 років включно, студенти, а також аспіранти і студенти із зарубіжних країн, які навчаються в наукових установах та вишах України.

Граничний термін подання роботи на конкурс – 15 грудня 2022 року.

Для відзначення вчених, які опублікували найкращі наукові праці, здійснили винаходи і відкриття, що мають важливе значення для розвитку науки і економіки, НАН присуджує премії імені видатних учених України.

У конкурсі можуть брати участь: дійсні члени і члени-кореспонденти НАН; окремі особи, які працюють у наукових установах, закладах вищої освіти, на підприємствах і в організаціях, розташованих на території України; колективи авторів, які виконали запропоновану на здобуття премії роботу, якщо більшість авторів працює в наукових установах, закладах вищої освіти, на підприємствах і в організаціях.

Граничний термін подання роботи на конкурс – 1 листопада 2022 року.

Для відзначення вчених за видатні досягнення в галузі природничих, технічних та соціогуманітарних наук, на честь першого президента Української академії наук – видатного вченого, академіка Володимира Івановича Вернадського, а також з нагоди 85-річчя створення Академії, Національною академією наук України було засновано Золоту медаль імені В. І. Вернадського.

Щорічно до дня народження академіка В. І. Вернадського присуджують дві золоті медалі – одна вітчизняному і одна зарубіжному вченому.

Граничний термін подання документів на конкурс – 12 листопада 2022 року. У конкурсі на здобуття Золотої медалі імені В. І. Вернадського можуть брати участь:

- дійсні члени і члени-кореспонденти НАН України, незалежно від місця їхньої постійної роботи;
- зарубіжні вчені;
- окремі особи, які працюють у наукових установах, закладах вищої освіти, на підприємствах і в організаціях, розташованих на території України.

Перелік документів, необхідних для участі у конкурсі, та вимоги щодо їхнього подання містяться в оголошенні про конкурс.

Усі матеріали подаються на адресу: 01601, м. Київ, вул. Володимирська, 54, президія Національної академії наук України. Телефони для довідок: (044) 239-64-24; (044) 239-64-63).

ВИДАТКИ НАЦФОНДУ ДОСЛІДЖЕНЬ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України», № 26-27 від 11 липня 2022 р., с. 2;
- офіційного єдиного вебпорталу органів виконавчої влади України:
<https://www.kmu.gov.ua/news/roman-iermolychev-diialnist-natsfнду-doslidzhen-varto-pidtrymuvaty-ta-finansovo-rozvyvaty>

Чотири роки виповнилося Національному фонду досліджень України. Із цієї нагоди відбувся онлайнзахід, у якому взяли участь міністр освіти і науки Сергій Шкарлет, голова Комітету ВРУ з питань освіти, науки та інновацій Сергій Бабак, президент НАН України Анатолій Загородній, Генеральний секретар Science Europe Лідія Боррелл Даміан, заступниця Генерального секретаря Єврокомісії з питань досліджень та інновацій Сігне Ратсо.

Заступник міністра фінансів Роман Єрмоличев повідомив: «У держбюджеті на 2022 рік для забезпечення діяльності Нацфону досліджень та надання ним грантової підтримки було передбачено близько 834 мільйонів гривень. Однак ганебне вторгнення росії призвело до необхідності спрямовувати ресурси не на розвиток та підтримку науки, а на захист життя і

здоров'я наших громадян. Тому надзвичайно важливо уже сьогодні забезпечити перегляд пріоритетності видатків і раціональне їх використання з урахуванням реальних потреб, а також оновлення напрямів наукових досліджень».

Мінфін, за його словами, уже напрацьовує бюджет наступного року щодо дохідної частини: «З урахуванням цього ми будемо розуміти видаткову частину і спілкуватися з міністерствами про пріоритети і ті суми, які необхідно закладати на наступний, 2023 бюджетний рік. Але це буде залежати від військової ситуації. Переконали, що після нашої перемоги питання фінансування української науки знову повернеться до порядку денного».

ГРАНТОВІ ПРОГРАМИ УРЯДУ ДЛЯ РОЗВИТКУ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 26-27 від 11 липня 2022 р., с. 4;

- офіційного єдиного вебпорталу органів
виконавчої влади України:

<https://www.kmu.gov.ua/news/uryad-zapuskaye-programi-grantiv-dlya-rozvitku-pidpriyemnictva-ta-navchannya-ukrayinciv>

Уряд запускає грантові програми для започаткування бізнесу, розвитку підприємництва та навчання.

У Міністерстві економіки України повідомили, що громадяни зможуть отримати: мікрогранти для створення власного бізнесу; гранти для розвитку переробного підприємства; державне фінансування для закладки саду; кошти для розвитку тепличного господарства; грант на реалізацію стартапу, у тому числі в сфері ІТ; кошти на навчання ІТ-спеціальностям.

Програма мікрогрантів на створення власного бізнесу розрахована як на досвідчених українців, так і на початківців. Для участі вони мають підготувати бізнес-план майбутнього підприємства та разом із заявкою подати його через портал Дія. «Ощадбанк» здійснює оцінювання бізнес-плану, ділової репутації заявника, після чого учасник має пройти співбесіду у центрі зайнятості.

Державною службою зайнятості приймається рішення про надання гранту. Кошти видаються на основі рейтингу: спочатку фінансування отримують заявники з найвищим балом. Розмір мікрогранту визначається відповідно до його запиту, але не менше 50 000 гривень та з урахуванням кількості робочих місць: 150 тисяч гривень, якщо підприємець створює одне робоче місце, та 250 тисяч гривень – за два.

Програма грантів «Старт в ІТ» передбачає оплату вартості навчання для громадян, які втратили роботу, знаходяться в простой, неоплачуваних відпустках, ВПО та люди, які бажають отримати нову професію у сфері ІТ. Заявки учасників разом з пакетом документів приймаються центрами зайнятості. Одержувачам гранту надається електронний сертифікат для професійного навчання, який гарантує оплату навчальних послуг. Учасники програми мають використати сертифікат протягом 10 робочих днів з дня видачі, уклавши на його підставі договір з закладом освіти.

Особи, які беруть участь у програмі, зобов'язуються пройти курс навчання та після його завершення протягом 30 днів працевлаштуватися за новою спеціальністю, або відкрити власну справу в цій галузі.

ПРИЗУПИНЕННЯ ДІЇ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України», № 26-27 від 11 липня 2022 р., с. 5;
- офіційного сайту Профспілки працівників освіти і науки України:

<https://pon.org.ua/novyny/9596-umovy-pryzupynennia-trudovogo-dogovoru-minekonomiky-roziasnuie.html#:~:text=Міністерство%20економіки%20України%20в%20листі,дві%20умови%20мають%20виконуватися%20одночасно>

Певні обмеження та особливості організації трудових відносин встановлено Законом України [«Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану»](#) від 15.03.2022 № 2136-ІХ. Цей Закон діє винятково протягом періоду воєнного стану та втрачає чинність із дня його припинення або скасування.

Норми законодавства про працю у частині відносин, що врегульовані зазначеним Законом, у період дії воєнного стану не застосовуються.

Статтею 13 цього Закону передбачена можливість призупинення дії трудового договору у зв'язку з військовою агресією проти України – що розуміється як тимчасове припинення роботодавцем забезпечення працівника роботою і тимчасове припинення працівником виконання роботи за укладеним трудовим договором.

У зв'язку з призупиненням дії трудового договору працівник звільняється від обов'язку виконувати роботу, визначену трудовим договором, а роботодавець – від обов'язку забезпечувати умови праці,

необхідні для виконання роботи. Як роботодавець, так і працівник можуть виступати ініціатором призупинення трудового договору.

Міністерство економіки України [в листі від 9.05.2022 № 4712-06/22838-09 роз'яснює](#), що головна умова для призупинення дії трудового договору – це абсолютна неможливість надання роботодавцем та виконання працівником відповідної роботи. І ці дві умови мають виконуватися одночасно.

Під такою абсолютною неможливістю надати роботу роботодавцем та виконувати її працівником в контексті призупинення дії трудового договору варто розуміти випадки неможливості забезпечувати працівникові умови праці, внаслідок того, що: необхідні для виконання роботи зазначеним працівником виробничі, організаційні, технічні можливості, засоби виробництва або майно роботодавця знищені в результаті бойових дій – або їх функціонування з об'єктивних і незалежних від роботодавця причин є неможливим; переведення працівника на іншу роботу або залучення його до роботи за дистанційною формою організації праці неможливе у зв'язку з відсутністю на це його згоди, зокрема, з причин переміщення його з території, де ведуться активні бойові дії.

Неможливо призупиняти дію трудового договору, якщо працівник бажає та може виконувати роботу, або роботодавець може надавати роботу.

Мінекономіки зауважує, що наразі почастишали випадки неможливості

виходу працівника на роботу у зв'язку з бойовими діями при одночасній можливості роботодавця забезпечувати працівникові умови праці згідно умов трудового договору.

Відсутність працівника на роботі у зв'язку з бойовими діями не може бути кваліфікована як прогул без поважної причини. До з'ясування причин відсутності працівника та отримання від нього письмових пояснень, доцільно обліковувати його, як працівника, відсутнього з нез'ясованих або з інших причин. Також роботодавець має право вимагати від такого працівника письмових пояснень про причини своєї відсутності та їх поважність.

В той же час, варто у кожному окремому випадку виходити із конкретних умов, які склалися у відповідній місцевості, а також з можливості реальної загрози життю та здоров'ю працівників.

На час призупинення дії трудового договору відшкодування заробітної плати, гарантійних та компенсаційних виплат працівникам у повному обсязі покладається на державу, що здійснює військову агресію проти України.

Оскільки призупинення дії трудового договору не тягне за собою припинення трудових відносин, а також виконання інших обов'язків, передбачених трудовим договором, при призупиненні трудового договору роботодавець повинен продовжувати ведення обліку в частині визначення та

фіксації сум заробітної плати та компенсаційних виплат, які були б належні працівникові, якщо такого призупинення не було б.

ВСТУП-2022

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 26-27 від 11 липня 2022 р., с. 5;

- офіційного сайту Профспілки працівників
освіти і науки України:

<https://pon.org.ua/novyny/9597-zapytuvaly-vidpovidaemo-zberezhenia-robochogo-miscia-za-pracivnykom-iakyi-perebuvaie-za-kordonom.html>

Юридичний відділ ЦК Профспілки працівників освіти і науки надав роз'яснення щодо збереження робочого місця за працівником, який отримав тимчасовий захист у країнах ЄС. Тимчасовий захист в ЄС – це спеціальний механізм прихистку в країнах ЄС, який було активовано щодо українців, котрі втікають від війни, Директивою ЄС 2001/55/ЄС від 20 липня 2001 року про мінімальні стандарти для надання тимчасового захисту в разі масового напливу переміщених осіб та про заходи, що сприяють збалансованості зусиль між державами-членами щодо прийому таких осіб і відповідальності за наслідки такого прийому.

Імплементативне рішення Ради ЄС 2022/382 від 4 березня 2022 року встановлює наявність масового напливу переміщених осіб з України у розумінні статті 5 Директиви 2001/55/ЄС і запроваджує тимчасовий захист.

Отже, тимчасовий захист включає право на житло, освіту, працю (вимоги очікування 6 місяців, на відміну від отримання статусу біженця, в цьому випадку немає), соціальне забезпечення, медичну допомогу, але скористатися цими правами можна після реєстрації в обраному місці проживання в будь-якій країні ЄС. Статус надається на один рік і може бути продовжений ще на два роки. У разі зміни ситуації в Україні він може бути припинений.

Також, отримання статусу тимчасового захисту в конкретній країні ЄС у зв'язку з війною в Україні є поважною причиною відсутності на робочому місці в Україні.

Працівники профспілки посилаються на роз'яснення Держпраці, в якому наголошено, що збереження життя є поважною причиною, котра унеможливорює звільнення працівника.

У разі відсутності зв'язку із працівником, до з'ясування причин і обставин його відсутності, роботодавець повинен зберігати за ним робоче місце та посаду. При цьому трудові відносини не припиняються, однак період відсутності працівника на роботі не оплачується.

В той же час, якщо працівник має змогу виконувати свою роботу за кордоном дистанційно, він може продовжувати виконувати свої трудові обов'язки з відповідною оплатою.

Якщо відсутні у працівника можливості працювати дистанційно, при цьому якщо в роботодавця є потреба у виконанні відповідних трудових обов'язків, для збереження свого робочого місця працівник може взяти відпустку без збереження заробітної плати, щорічну відпустку, соціальні відпустки тощо, а також ініціювати призупинення дії трудового договору.

ВІДПУСТКА БЕЗ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗАРПЛАТИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 26-27 від 11 липня 2022 р., с. 5,

№ 28–29 від 25 липня 2022 р., с. 2;

- сайту LIGA ZAKON:

https://biz.ligazakon.net/news/212993_umovi-ta-osoblivost-nadannya-vdpustok-bez-zberezheniya-zarobtno-plati-pd-chas-vyni

Порядок надання працівникам відпустки без збереження заробітної плати оновлено [Законом «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15.03.2022 № 2136-IX](#) із змінами, внесеними [Законом від 01.07.2022 № 2352-IX](#).

Роботодавець на прохання працівника може надавати йому протягом періоду дії воєнного стану відпустку без збереження заробітної плати без обмеження строку, встановленого ч. 1 ст. 26 [Закону «Про відпустки»](#) (ч. 3 ст. 12 Закону № 2352).

Час перебування у такій відпустці зараховується до стажу роботи, що дає право на щорічну основну відпустку відповідно до п. 4 ч. 1 ст. 9 Закону «Про відпустки».

Змінами, внесеними до ч. 4 ст. 12 Закону, запроваджено новий вид відпустки без збереження заробітної плати, яка не належить до відпусток без збереження заробітної плати, що надаються працівникові згідно ст. 25, 26 Закону «Про відпустки». Працівники отримали право на новий вид відпустки, починаючи з 19 липня 2022 року, тобто з моменту набрання чинності змінами до Закону. Відповідно до цих змін у період дії воєнного стану роботодавець за заявою працівника, який виїхав за межі території

України або набув статусу внутрішньо переміщеної особи, в обов'язковому порядку надає йому відпустку без збереження заробітної плати тривалістю, визначеною у заяві, але не більше 90 календарних днів, без зарахування часу перебування у відпустці до стажу роботи, що дає право на щорічну основну відпустку, передбаченого п. 4 ч. 1 ст. 9 Закону «Про відпустки». Відпустка без збереження заробітної плати за цією новою підставою надається:

- тривалістю – не більше 90 календарних днів у період дії воєнного стану. Закон не обмежив можливості працівника реалізувати своє право на цю відпустку кілька разів, однак загальна тривалість відпусток (частин), яку працівник може вимагати надати відповідно до цієї норми, не може перевищувати 90 днів протягом дії воєнного стану;
- виключно працівникам, які виїхали за межі території України або набули статус внутрішньо переміщеної особи, що підтверджується довідкою;
- в обов'язковому порядку за заявою працівника.

Виходячи із умов її надання, працівник має підтвердити той факт, що він «виїхав за межі території України» або «набув статусу внутрішньо переміщеної особи». Спосіб підтвердження факту виїзду за межі України не визначений законом, тому рішення щодо надання відпустки у цьому випадку прийматиме роботодавець на підставі наданих працівником доказів, які в достатній мірі підтверджують цей факт. У разі повернення працівника, який перебуває у зазначеній відпустці, виходячи із умов надання, особа втрачає право вимагати її продовження.

За цією підставою час перебування у відпустці без збереження заробітної плати не зараховується до стажу роботи, що дає право на щорічну основну відпустку.

Також необхідно зазначити, що в період дії воєнного стану за певними категоріями працівників зберігається право на відпустки без збереження заробітної плати, що надаються в обов'язковому порядку за їх бажанням відповідно до ст. 25 Закону «Про відпустки».

У період дії воєнного стану зберігається право працівників на відпустку без збереження заробітної плати відповідно до ч. 1 ст. 26 Закону «Про відпустки» (ст. 84 [КЗпП](#)), якою передбачено, що за сімейними обставинами та з інших причин працівнику може надаватися відпустка без збереження заробітної плати на термін, обумовлений угодою між працівником та роботодавцем, але не більше 15 календарних днів на рік. Ця відпустка надається за заявою працівника та згодою роботодавця.

Також працівники мають право на відпустку без збереження заробітної плати на період карантину, встановленого Кабінетом Міністрів відповідно до [Закону «Про захист населення від інфекційних хвороб»](#). Строк такої відпустки не включається до загального терміну (15 календарних днів) відпустки без збереження заробітної плати, яка надається за сімейними обставинами та з інших причин (ч. 2 ст. 26 Закону «Про відпустки»).

ФАХОВІ ОБ'ЄДНАННЯ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України», № 26-27 від 11 липня 2022 р., с. 5;
- офіційного сайту Державної служби якості освіти України:
<https://sqe.gov.ua/novi-mozhливosti-dlya-gromadskikh-fakho/>

Затверджено Порядок акредитації та ведення реєстру громадських фахових об'єднань, інших юридичних осіб, що здійснюють незалежне оцінювання якості освіти та освітньої діяльності закладів загальної середньої освіти.

Голова Державної служби якості освіти України Руслан Гурак зауважив: «Прийнятий документ відкриває нові можливості для фахових об'єднань: бути безпосередніми учасниками у розбудові якісної освіти в Україні, здійснюючи незалежне оцінювання шкіл. Заклади ж освіти отримали право обирати, хто власне оцінить якість їхньої діяльності – держава в особі територіальних управлінь Державної служби якості освіти або акредитоване громадське фахове об'єднання».

Процедура акредитації громадських фахових об'єднань має на меті визнання спроможності юридичної особи здійснювати незалежне оцінювання якості освіти та освітньої діяльності закладу. Служба проводитиме акредитацію громадських фахових об'єднань та вестиме їх реєстр, що обов'язково оприлюднюватиметься на офіційному вебсайті. Детально з механізмом акредитації, переліком необхідних документів, строками їх подачі можна ознайомитися на офіційному сайті держслужби або за коротким посиланням: bit.ly/3akr5fG. Відповідний наказ набирає чинності з 1 січня 2023 року.

ПОВЕРНЕННЯ ВЧИТЕЛІВ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України», № 28-29 від 25 липня 2022 р., с. 2;
- офіційного вебсайту МОН України:
<https://mon.gov.ua/ua/news/v-ukrayinu-povertayutsya-vchiteli-yaki-viyihali-za-mezhi-krayini-pislya-vtorgnennya-rf-sergij-shkarlet>

Сергій Шкарлет, міністр освіти і науки України, повідомив, що за кордоном залишаються 22 тисячі українських педагогів, а чотири місяці тому їхня кількість сягала 30 тисяч.

Міністр зазначив: «Учителі повертаються в Україну. Це – втішна ситуація. Якщо на території певної громади буде вирішено, що школи працюють в режимі офлайн, то педагоги повинні повернутися. Якщо в регіоні буде небезпечно, а робота закладів відбуватиметься в онлайн-режимі, то вчитель може продовжувати викладати з-за кордону». Він зауважив, що режим освітнього процесу залежатиме від безпекової ситуації в кожній територіальній громаді, наявності укриттів у закладах освіти та можливості розміщення учасників освітнього процесу, що буде відображена у відповідному акті за результатами спеціальних перевірок.

У МОН України наголосили, що головне завдання органів місцевого самоврядування, засновників шкіл, МОН, МВС і ДСНС – продемонструвати батькам здобувачів освіти, що школа є місцем безпеки.

БЕЗВІДСОТКОВИЙ КРЕДИТ ВІД ІТАЛІЇ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 28–29 від 25 липня 2022 р., с. 2;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://www.kmu.gov.ua/news/minfin-ukraina-otrymaie-200-mln-ievro-bezvidsotkovoho-kredytu-vid-italii#:~:text=12%20липня%20Кабінет%20Міністрів%20України,працівників%20закладів%20загальної%20середньої%20освіти>

Постанову про залучення безвідсоткового кредиту від Італії на суму до 200 млн євро через адміністративний рахунок МВФ ухвалив 12 липня 2022 р. Кабінет Міністрів України.

Ці кошти будуть направлені до держбюджету України на фінансування заробітних плат педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти.

Узагальнимо: кредит надається на 15 років (з урахуванням пільгового періоду відстрочення погашення кредиту строком на 7,5 років). Відсотки за користування кредитом не нараховуються. Постанова КМУ «Про здійснення державних зовнішніх запозичень у 2022 році шляхом залучення кредиту від Уряду Італійської Республіки в особі Міністра економіки та фінансів Італійської Республіки».

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 28–29 від 25 липня 2022 р., с. 5;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/mon-pracyuye-nad-integraciyeyu-elektronnih-dokumentiv-pro-osvitu-v-zastosunku-diya>

Одним із пріоритетних напрямів роботи Міністерства освіти і науки є надання цифрових державних послуг у сфері освіти, особливо в умовах воєнного стану. Отримання, поновлення або визнання документів про освіту потребують як внутрішньо переміщені особи, особи з тимчасово окупованих територій, так і громадяни України, які перебувають за межами нашої держави,

Над упровадженням електронних документів про освіту на порталі й у мобільному застосунку «Дія» працювали команда МОН України разом із колегами з Мінцифри та за підтримки проєкту EU4DigitalUA.

Підготовлено проєкт постанови КМУ щодо відображення відомостей, що містяться в документах про базову середню, повну загальну середню, професійну (професійно-технічну), фахову передвищу та вищу освіту засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг із використанням мобільного застосунку «Дія».

Завдяки сервісу ЄДЕБО «Інформація про фізичну особу, що міститься в ЄДЕБО» (info.edbo.gov.ua/check-person) здобувачі освіти і випускники закладів освіти можуть самостійно отримати інформацію про видані ним документи про освіту та дані про навчання. Для цього треба мати лише кваліфікований електронний підпис, реквізити документів про освіту – не потрібні. Додаткова інформація про сервіс ЄДЕБО доступна за посиланням: bit.ly/3PyXzSs.

Надану за допомогою сервісу ЄДЕБО інформацію про серію та номер виданих документів про освіту, можна використати для їх перевірки у Реєстрі документів про освіту (info.edbo.gov.ua/edu-documents). Отримана виписка із цього реєстру може бути корисною для визнання освіти для подальшого навчання та працевлаштування за кордоном.

ПЕРША ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 28–29 від 25 липня 2022 р., с. 5;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/ponad-600-tisyach-osvityan-opanovuvatimut-navichki-nadannya-pershoyi-psihologichnoyi-dopomogi>

Курс підвищення кваліфікації щодо надання першої психологічної допомоги та емоційної підтримки дітей і підлітків пройдуть понад 600 тис. освітян і керівників закладів освіти України. Навчання відбуватиметься в межах Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, створеної за ініціативи першої леді Олени Зеленської.

Міністр освіти і науки Сергій Шкарлет повідомив: «Для того, щоб діти під час навчання змогли отримати якісну першу психологічну допомогу та емоційну підтримку, Міністерство освіти і науки України спільно з Інститутом модернізації змісту освіти, а також Асоціацією інноваційної та цифрової освіти розробили курс підвищення кваліфікації для освітян і шкільних психологів за участю провідних фахівців із психічного здоров'я зі США та Ізраїлю. Його зможуть пройти всі співробітники і керівники закладів освіти».

Директор Інституту модернізації змісту освіти Євген Баженов зазначив: «Курс створено за моделлю змішаного навчання, що складається з 10 мультимедійних уроків у міжнародному форматі SCORM, додаткових матеріалів і практичних тренінгів, під час яких освітяни дізнаються про психологічні стани, навчаються надавати першу психологічну допомогу за методичними посібниками Save the Children, а також ознайомляться з рекомендаціями щодо перенаправлення Міжвідомчого постійного комітету».

Водночас, якщо дитина або підліток потребуватиме більш глибокої психологічної підтримки, її законним представникам буде запропоновано звернутися до відповідних фахівців.

Виконавча директорка Асоціації інноваційної та цифрової освіти Марія Богуслав підсумувала: «Таким чином впроваджується системний підхід: освітяни опановують навички першої психологічної допомоги та емоційної підтримки, застосовують їх під час навчального процесу, а у разі необхідності пропонують батькам або опікунам отримати консультацію у профільних фахівців».

Актуальність надання першої психологічної допомоги та емоційної підтримки підкреслила Олена Зеленська, перша леді. Вона зазначила: «Війна принесла з собою для українців, на жаль, не тільки фізичні та матеріальні втрати, а також і великі психологічні навантаження. Особливо це стосується

дітей, яким, незважаючи на війну, потрібно здобувати освіту, щоб надалі розвивати державу, яку наразі боронять їхні батьки».

Бажаючим можна пройти безоплатний курс підвищення кваліфікації для освітян «Перша психологічна допомога учасникам освітнього процесу під час і після завершення воєнних дій» на порталі Всеукраїнського проєкту з профорієнтації та побудови кар'єри «Обери професію своєї мрії» МОН України.

ЧЛЕНСТВО В АЛЬЯНСІ КНУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України», № 28–29 від 25 липня 2022 р., с. 4;
- офіційного сайту КНУ імені Тараса Шевченка:

<http://www.univ.kiev.ua/news/12302>

У роботі 13 липня 2022 року Асамблеї ректорів університетів-членів Альянсу європейських університетів (European University for Well-Being) у м. Лейден (Нідерланди) взяв участь Ректор Володимир Бугров, на якій представляв КНУ імені Тараса Шевченка та загалом українську академічну спільноту. Цей Альянс об'єднує науково-освітній потенціал провідних європейських академічних центрів: Бірмінгемський університет (Велика Британія), Кельнський університет (Німеччина), Флорентійський університет (Італія), Лейденський університет (Нідерланди), Університет Ліннея (Швеція), Університет міста Мурсія (Іспанія), Нантський університет (Франція), Університет Земмельвайса (Угорщина).

Відтепер до родини європейських вищих шкіл входитиме й Київський національний університет імені Тараса Шевченка, який представлятиме Україну.

Членство в Альянсі надає:

- якісно новий рівень інституціонального розвитку та співпраці з європейськими партнерами у сфері освіти та науки;
- покращення якості освітнього процесу, інтеграцію світових стандартів до української системи вищої освіти;
- розширення горизонту співпраці у науково-дослідній та інноваційній сферах;
- нові форми й моделі міжнародної академічної взаємодії.

На заклади вищої освіти України чекає виконання спільних освітніх та наукових проєктів, залучення українських викладачів, учених, студентів і аспірантів до загальноєвропейських програм наукових і освітніх досліджень, організація спільних освітньо-культурних академічних обмінів. А такою співпрацею КНУ імені Тараса Шевченка, за словами Володимира Бугрова, «посутньо підсилює інтеграцію України в освітню, науково-дослідну та культурну сфери Європейського Союзу, а отже робить свій внесок у європейське майбутнє країни».

ДРУГЕ МІСЦЕ В МЕДАЛЬНОМУ ЗАЛІКУ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України», № 30–31 від 8 серпня 2022 р., с. 2;
- офіційного вебсайту МОН України: <https://mon.gov.ua/ua/news/2-misce-v-medalnomu-zaliku-na-yevropejskih-universitetskih-igrah-rezultati-ukrayinskoyi-zbirnoyi>

Європейські університетські ігри проходили 16-30 липня 2022 року у польському місті Лодзь. Українську збірну представила команда з 230 студентів із 41 університету.

Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет зазначив: «Для нашої держави та університетів України брати участь у найпрестижніших європейських змаганнях серед студентів – велика честь і відповідальність. За результатами змагань українська студентська збірна виборола 62 медалі: 19 золотих, 25 срібних і 18 бронзових. Україна посіла 2 місце за загальною кількістю медалей і 3 – за кількістю золотих. Це надзвичайно високий результат! Студентство України вкотре демонструє, що є одним із найкращих серед країн Європи».

Студентська збірна України була представлена в 16 видах спорту: баскетбол 3х3, баскетбол, бадмінтон, пляжний гандбол і волейбол, шахи, футбол, футзал, гандбол, дзюдо, карате, кікбоксинг, тхеквондо (ВТФ), настільний теніс, волейбол і водне поло. Медальний залік української збірної доступний за [посиланням](#).

У цих змаганнях брали участь понад 5000 студентів 40 країн Європи, які представляли понад 400 університетів.

Виступ нашої української збірної пройшов за всебічної підтримки Міністра освіти і науки Сергія Шкарлета, президента Європейської університетської спортивної асоціації (EUSA) Адама Рочека, Спортивної

студентської спілки України, керівників всеукраїнських федерацій і тренерів, представників і керівників університетів, відповідальних працівників Комітету з фізичного виховання та спорту МОН України.

НАБОРИ ДЛЯ РАННЬОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 30–31 від 8 серпня 2022 р., с. 3;

- офіційного вебсайту Одеської ОДА:

<https://oda.od.gov.ua/dytsadky-odeshhyny-otrymaly-nabory-dlya-rannogo-rozvytku-ditej-vid-dytyachogo-fondu-oon-unicef-ukraine/>

Для раннього розвитку дітей від Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) UNICEF Ukraine отримали 300 наборів заклади дошкільної освіти 53 громад у всіх районах Одеської області. До комплектів увійшли приладдя для малювання, настільні ігри, м'які іграшки, м'ячі й інші корисні речі. Вони можуть використовуватися, зокрема, для організації дозвілля під час перебування в укритті й на свіжому повітрі. Один комплект розрахований на 50 вихованців. До речі, такі набори виготовлені вперше у 2009 році для дітей, які пережили надзвичайні ситуації, і відтоді їх використовує UNICEF, аби підтримати право маленьких діток на гру.

Начальник Одеської ОВА Максим Марченко зазначив: «Передусім навчальне приладдя передали тим дитячим садкам, що відновили свою діяльність в очному форматі, а також закладам, де перебувають більш як 80–100 дітей. Але в рамках нашої співпраці з UNICEF поступово розвивальні матеріали для вихованців отримають усі заклади дошкільної освіти міста й області».

СОЦІАЛЬНИЙ РОБОТ ZENBO

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України», № 30–31 від 8 серпня 2022 р., с. 3;
- офіційного сайту НУБіП України: <https://nubip.edu.ua/node/112432>

Студентка Національного університету біоресурсів і природокористування України Ірина Пархомчук створила додаток для соціального робота Zenbo, щоб він міг допомагати людям як терапевтичний компаньйон.

Перебуваючи в Києві на початку війни, й ховаючись від ворожих снарядів у бомбосховищі, Ірина зрозуміла, наскільки потужними можуть бути технології у допомозі людям для подолання психологічних проблем, ментальних травм і ПТСР. І під час літнього стажування в Ontario Tech University у Канаді за програмою Mitacs Globalink Research Internship створила згаданий додаток. Маленький робот Zenbo – розробка компанії Asus, інтерактивний робот зі штучним інтелектом і великою кількістю функцій сприйняття та пізнання. Програма Ірини Пархомчук додала йому можливостей для психологічної допомоги: робот показує на екрані зображення і програв мелодії, здатні заспокоїти людину, пропонує зробити медитацію й дихальні вправи.

Українська програмістка наголосила: «Я щиро захоплююся психологією й подумала, що роботи можуть допомогти людям із психічними захворюваннями та покращити психічне здоров'я». У подальших її планах – створити схожий додаток для ноутбуків і мобільних пристроїв та продовжувати дослідження, як можна використовувати технології для покращення психічного здоров'я.

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України», № 30–31 від 8 серпня 2022 р., с. 4;
- офіційного вебсайту МОН України: <https://mon.gov.ua/ua/news/stvoreno-sajt-dlya-populyarizaciyi-ukrayinskoyi-nauki>

Платформу «Вільна Наука» – vilnanauka.com. створено для популяризації української науки. Наукові інститути й установи можуть із легкістю розповідати про відкриття та публікувати релізи, а журналісти – підтримувати контакт із представниками наукових установ для розповсюдження новин серед громадськості.

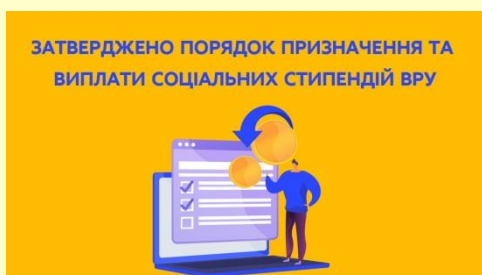
Метою цього проекту є створення нових можливостей для:

- учених (щодо популяризації результатів);
- журналістів (щодо уточнення результатів і перевірки трактувань наукових доробків українських учених);
- українських і міжнародних інвесторів (для ознайомлення із практичними доробками науковців).

Для вчених і журналістів відкрита реєстрація на платформі. Читачі можуть знайомитися з контентом без попередньої реєстрації.

СОЦІАЛЬНІ СТИПЕНДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України», № 30–31 від 8 серпня 2022 р., с. 4;

- офіційного вебпорталу ВРУ:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/796-2022-%D0%BF#Text>

Кабінет Міністрів України, за інформацією Профспілки працівників освіти і науки України, прийняв постанову «Деякі питання призначення і виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) закладів фахової передвищої та вищої освіти» №796, що затверджує Порядок призначення і виплати соціальних стипендій Верховної Ради України здобувачам фахової передвищої та вищої освіти.

Отже, відповідно до ухваленого рішення встановлено такий розмір соціальних стипендій Верховної Ради України, а саме:

Для дітей-сиріт і позбавлених батьківського піклування дітей, які навчаються в закладах фахової передвищої та вищої освіти:

- віком до 18 років – 150% розміру прожиткового мінімуму для дітей віком від 6 до 18 років, встановленого законом на 1 січня відповідного календарного року;
- віком 18–23 років – 150% розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня відповідного календарного року.

Студентам закладів фахової передвищої та вищої освіти із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям»:

- які навчаються у закладах фахової передвищої освіти – 1335 грн;
- які навчаються у закладах вищої освіти – 1770 грн.

Стипендії призначаються та виплачуються додатково до інших стипендій або грантів, призначених фізичними або юридичними особами (зокрема й академічної або соціальної стипендії, призначеної закладом освіти), державної допомоги, наданої відповідно до законодавства.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРТИЗИ ПРОГРАМ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України», № 30–31 від 8 серпня 2022 р., с. 4;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/nabuv-chinnosti-poryadok-provedennya-ekspertizi-ta-zatverdzhennya-osvitnih-program-rozroblenih-ne-na-osnovi-tipovih-osvitnih-program>

Порядок проведення експертизи і затвердження освітніх програм, розроблених не на основі типових освітніх програм, набрав чинності. Цей документ затверджено наказом МОН України №520 від 3 червня 2022 року та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 14 липня. Заклади загальної середньої освіти, керуючись академічною свободою, самостійно обирають освітню програму, за якою проводитимуть навчальний процес. Така програма обов'язково передбачає досягнення учнями результатів навчання, визначених державними стандартами відповідного рівня освіти.

Згадані освітні програми затверджено Державною службою якості освіти. Для проведення такої експертизи заклади освіти (розробники) з 15 вересня до 15 грудня заповнюють на офіційному вебсайті ДСЯО реєстраційну форму та відповідно до встановленого графіка подають необхідні документи.

Експертиза програми відбувається у два етапи:

- встановлення відповідності освітньої програми вимогам законодавства у сфері освіти;
- оцінювання якості освітньої програми. ДСЯО запрошує розробників освітніх програм, створених не на основі типових освітніх програм, до плідної співпраці.

ІННОВАЦІЙНИЙ ЕЛЕКТРОННИЙ ПІДРУЧНИК ІЗ ТРУДОВОГО ПРАВА

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 30–31 від 8 серпня 2022 р., с. 4;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/dlya-dopomogi-studentam-i-vikladacham-yuridichnoyi-sferi-stvoreno-innovacijnij-elektronnij-pidruchnik>

Нещодавно відбулася презентація інноваційного електронного підручника «Трудове право України», розробленого командою освітян науковців за підтримки Координатора проєктів ОБСЄ в Україні.

Під час презентації видання Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет зазначив: «Права людини, верховенство права та дієвої демократії є основою освітнього процесу в Україні й тими цінностями, які наші воїни захищають на фронті. Ми активно працюємо над створенням безпечних умов у новому навчальному році. Підручник як елемент цього процесу дозволяє здобувачам вищої освіти якісніше й ефективніше навчатися, а науково-педагогічним працівникам – ефективніше викладати. Вдячний авторському колективу і команді Координатора проєктів ОБСЄ в Україні за актуальні роз'яснення правового регулювання праці та процедурних аспектів».

Матеріал підручника викладено в інноваційному форматі з використанням інфографіки, QR-кодів, активних посилань на офіційні тексти нормативних актів, судової практики (зокрема, правових позицій Верховного Суду та рішень Конституційного Суду України).

Підручник дасть змогу читачам опанувати теоретичні основи знань і набути необхідних практичних навичок, а також навчитися використовувати їх у різних життєвих ситуаціях, що вимагають ухвалення юридично грамотних рішень.

Голова підкомітету з питань вищої освіти Комітету ВРУ з питань освіти, науки та інновацій Юлія Гришина також стала учасницею авторського колективу. Вона зазначила: «Ідею створення інноваційного електронного підручника із трудового права вперше сформулював наш учитель, професор, перший доктор юридичних наук із трудового права Процевський Олександр Іванович. Виданням підручника ми також шануємо нашого вчителя».

Із цим підручником можна ознайомитися на сайті МОН України або за коротким посиланням: bit.ly/3Jrpz8s.

ПРОЕКТ «ІНФОРМАТИКА NEWG»

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 30–31 від 8 серпня 2022 р., с. 4;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/mon-i-mincifra-vidnovlyuyut-proyekt-iz-modernizaciyi-zmistu-shkilnoyi-informatiki>

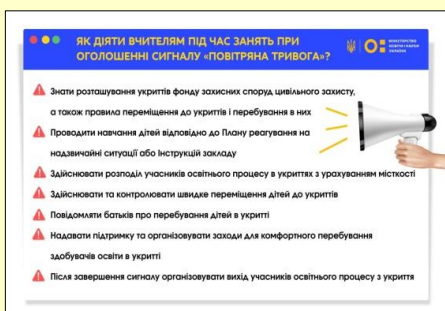
На оновлення шкільного курсу спрямовано проєкт «Інформатика NewG», який відновив роботу після тимчасового призупинення діяльності у зв'язку з війною. Він передбачає створення і пілотування освітніх ресурсів для предмета «Інформатика». Як повідомила заступниця міністра цифрової трансформації з питань євроінтеграції Валерія Іонан, Координаційна рада проєкту, до складу якої входять представники Мінцифри, МОН України та експерти програми EU4DigitalUA, розглянула 405 заяв від закладів освіти на участь у пілоті. Відібрано 50 закладів, серед них: 28% закладів – із сіл, селищ і селищ міського типу, 34% – із міст, 26% – з обласних центрів і 12% закладів – зі столиці. За чисельністю учнів у 4% закладів навчаються до 200 осіб, у 30% – 200–500 дітей, у 46% – 500–1000, у 20% закладів – понад 1000 учнів.

Пілотування нового змісту та ресурсів предмета «Інформатика» було розпочато 1 вересня 2022 року.

Перед початком кожної навчальної чверті проводитимуться вебінари і тренінги для вчителів інформатики пілотних закладів. Після доопрацювання й удосконалення розроблені ресурси масштабуються на всі заклади загальної середньої освіти 1 вересня 2023 року та будуть у вільному доступі на платформі «Всеукраїнська школа онлайн».

АЛГОРИТМ ДІЙ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ ЗА ОГОЛОШЕННЯ ПОВІТРЯНОЇ ТРИВОГИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 30–31 від 8 серпня 2022 р., с. 7;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/bezpechne-osvitnye-seredovishe-yak-diyati-vchitelyam-pid-chas-zanyat-pri-ogoloshenni-signalu-povitryana-trivoga>

Для вчителів за оголошення повітряної тривоги під час уроків Міністерство освіти і науки запропонувало алгоритм дій для порятунку. Його розробили на основі рекомендацій Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

У закладах освіти мають бути створені відповідні умови та проведені попередні заходи з підготовки всіх учасників освітнього процесу, а саме:

- ознайомлення з місцем розташування укриттів фонду захисних споруд цивільного захисту, правилами поведінки під час переміщення до укриття та перебування в ньому;

- пояснення дій, передбачених Планом реагування на надзвичайні ситуації або інструкціями закладу;

- обговорення необхідних речей, які учасники освітнього процесу повинні взяти із собою в укриття;

– розподіл учасників освітнього процесу в укриттях з урахуванням місткості й розташування;

- встановлення показників напрямку руху до укриттів для швидкого та безпечного переміщення.

Почувши сигнал оповіщення, необхідно організувати переміщення учасників освітнього процесу в супроводі з учителем або відповідальною особою, яка після завершення небезпеки й оголошення відміни сигналу організує повернення учасників освітнього процесу до запланованих заходів, а також перевірятиме наявність учнів в укритті й у приміщеннях закладу освіти після завершення небезпеки. У випадку сигналу небезпеки:

1. Відповідальна особа вмикає наявну систему оповіщення закладу.
2. Учитель сповіщає учнів про загрозу, а батьків – про переміщення дітей до укриття.
3. Необхідно організувати пересування двома колонами у приміщенні класу та швидко залишити кабінет.
4. Для супроводу початкових класів можуть бути залучені помічники.
5. Для швидкого надання медичної допомоги має бути залучений медичний працівник.

6. Відповідальні особи після оголошення сигналу оповіщення мусять перевірити всі приміщення закладу на відсутність у них учасників освітнього процесу та працівників закладу, по завершенні перевірки прямувати до найближчого укриття.

7. Учні, які знаходяться на подвір'ї закладу, під час сигналу оповіщення повинні самостійно рухатися до найближчого укриття фонду захисних споруд.

8. У середині захисної споруди відповідальні особи повинні допомогти учасникам освітнього процесу швидко та спокійно зайняти місця.

9. Під час перебування в захисній споруді вчителі й відповідальні особи здійснюють необхідну підтримку, заходи для комфортного та спокійного перебування в укритті.

10. Після завершення небезпеки й оголошення про відбій тривоги вчителі та відповідальні особи стежать за тим, аби вихід усіх учасників освітнього процесу з укриттів здійснювався колонами або групами.

11. Під час переміщення до укриттів необхідно врахувати наявність інклюзивних груп і класів. У випадку присутності дітей з ООП – попередньо проводити з ними навчання та бесіди, передбачити швидке та спокійне переміщення до укриття, спеціальне місце та заходи, що будуть здійснюватися в укриттях для максимального залучення до них дітей з ООП.

ЗАХИСНІ СПОРУДИ ЗІ СТАЛІ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/na-zakarpatti-vigotovlyat-zahisni-sporudi-zi-stali-dlya-ukrittya-shkolyariv>

- офіційного сайту Район. Освіта:

<https://osvita.rayon.in.ua/>

До початку нового навчального року у закладах освіти Закарпаття завершена перевірка бомбосховищ та укриттів. Про це повідомив голова ОВА Віктор Микита.

Низка освітніх осередків, за його словами, не має необхідної інфраструктури, яка відповідає вимогам.

Віктор Микита наголосив, що він у зв'язку з цим дав доручення підрозділам ОВА та обласному управлінню ДСНС розробити технічне рішення на виготовлення закарпатськими підприємствами захисних споруд зі сталі, які можуть бути розміщені на територіях закладів освіти або на відстані 500 м від них. Він також відвідав підприємство, що має досвід виготовлення захисних споруд. За його словами, якість матеріалів і вироби відповідають усім стандартам та вимогам.

Голова Закарпатської ОВА «Безпека освітнього процесу – це наш пріоритет. Тож після завершення роботи комісій з перевірки та консультацій з фахівцями ДСНС будемо приймати рішення щодо можливості використання споруд».

БЕЗОПЛАТНА КОНСУЛЬТАЦІЙНА ПСИХОЛОГІЧНА ЛІНІЯ ПІДТРИМКИ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/v-ukrayini-zapustili-psiologichnu-liniyu-pidtrimki-shodo-onlajn-rizikiv-dlya-ditej-i-batkiv>,

- офіційного сайту Вінницької районної ради:

<https://vinrayrada.gov.ua/news/1659960187/>

Безоплатна консультаційна психологічна лінія підтримки #stop_sexтинг розпочала роботу для дітей, які постраждали від онлайн-ризиків. За допомогою також можуть звернутися батьки, діти яких є постраждалими в інтернеті.

Все частіше у ЗМІ з'являються новини про те, як правоохоронці виявляють випадки залучення дітей російськими військовими до протиправної діяльності через інтернет. Це злочин, що карається позбавленням волі на строк до 15 років. Притягнення до відповідальності настає при досягненні особою 16 років, а в окремих випадках – з 14 років.

1. За яких умов варто звернутися за консультацією?
2. Якщо дитина зіштовхнулася в інтернеті з погрозами чи шантажем.
3. У разі вимагання інтимних фото в дітей і підлітків.
4. За умови розповсюдження приватних фото та відео неповнолітніх іншими користувачами.
5. Кібербулінг.

Необхідно для отримання допомоги заповнити анкету на [сайті](#) та отримати психологічну підтримку спеціаліста #stop_sexтинг. Команда зв'яжеться з Вами та допоможе вибрати зручний час для 30-60 хвилин психологічної консультації.

Ці консультації є конфіденційними та безоплатними. Разом із психологом Ви знайдете вихід із кризової ситуації, а також створите алгоритм протидії схожих ризиків і захисту дитини в інтернеті.

ЕТАПИ ПЕРЕЖИВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ТРАВМИ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/psihologichne-zdorovya-etapi-perezhivannya-psiologichnoyi-travmi-pid-chas-vijni>,

- офіційного сайту Херсонської РДА, Херсонської області:

https://khersonrda.gov.ua/2022/08/07/uryadovi_ri-shennya-pidsumky-zasidannya-kabinetu-ministriv-5/

Про етапи переживання психологічної травми під час війни розповідають психологи та педагоги телеграм-каналу «Подбай про себе». Проєкт реалізується в межах ініціативи першої леді Олени Зеленської зі створення Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки.

Чому ми відчуваємо злість під час війни? Це один з етапів переживання психологічної травми.

Перший етап – заперечення

В умовах страшних подій ми не одразу можемо зорієнтуватися. Реакція людини на стрес – бігти, битися або тікати. Ми не можемо зібратися та знаходимося у стані заперечення.

Другий етап – агресія, злість, гнів

Агресія є захисною реакцією організму, що активізує його до дії (захисту, атаки, боротьби) або приховує інші емоції, які нам здаються недоречними. Ми розуміємо, що так не має бути, тож злість допомагає частково впоратися зі сприйняттям ситуації.

Третій етап – пошук пояснень

На цьому етапі іноді ми намагаємося домовитися з вищими силами, аби знайти справедливість. Ми ще не готові повірити, що події неминучі та нічого не можна змінити.

Четвертий етап – горе

Після всіх заперечень, агресії та спроб домовитися зі світом як у дитинстві, приходить повне усвідомлення ситуації. Це усвідомлення падає наче камінь, прибиваючи до землі гострим психічним болем. У цей момент починається оплакування втраченого.

П'ятий етап – прийняття

На цьому етапі людина приймає ситуацію та починає адаптуватися до нової реальності.

Ми зможемо пройти всі етапи та знов повноцінно жити після перемоги України.

Ми звикли приховувати емоції. У сучасному житті прояви деяких емоцій свідчать про слабкість. Люди справляються з горем мовчки, щоб не здаватися слабкими, але так робити не варто.

Війна – постійний стресовий фактор. Людина перебуває в напрузі від події, що тримає психіку в тонусі, внаслідок чого ми не можемо розслабитися.

Війна – те, до чого не можна бути готовим. Вона передбачає горе, біль, жах, лють. Відчувати емоції – це нормально.

Не застигайте, говоріть про відчуття, плачте. Не ставте внутрішній світ на паузу. Якщо є можливість – говоріть про те, що відбувається та лякає найбільше. Шукайте підтримку та розуміння серед близьких людей і фахівців.

ПОРАДИ ПСИХОЛОГА: ЯК НЕ ЛЯКАТИСЯ СИРЕН

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/yak-dopomogti-dityam-ne-lyakatis-siren-poradi-psihologini-svitlani-rojz>,

- офіційного сайту Краматорської РДА:

<https://kramatorska-rda.gov.ua/news/1660394382/>

Як допомогти дітям не боятися сповіщень про повітряну тривогу та поводитися у ситуаціях, коли чутно вибухи, підготували поради Експерти Міністерства охорони здоров'я разом з дитячою та сімейною психологинєю Світлоною Ройз.

Рекомендується дорослим діяти за таким алгоритмом:

1. Пояснити дитині, що відбувається, щоб нормалізувати її стан. Можна побудувати розмову таким чином: «Я бачу, що ти боїшся. Так, це ж дуже гучний і неприємний звук, який насправді лякає. Але коли ми чуємо сирену – це значить, що наші ЗСУ зафіксували загрозу і зараз її знешкоджують. Цей звук сповіщає, що про нашу безпеку дбають. І нам потрібно подбати про себе, тому ми йдемо в безпечне місце».

2. Підтримати малечу: «Я з тобою – і буду з тобою весь час». Рекомендовано запропонувати дію, запитати: «Хочеш, я візьму тебе на руки/обійму, а ти візьмеш свою іграшку?» Важливо, щоб дитина не почувалася безпорадною, натомість мала відчуття, що може вплинути на ситуацію: тримати іграшку, піклуватись про тварину, взяти воду, рахувати кроки.

3. Поспілкуватися з дитиною після того, як загроза минула. Після скасування повітряної тривоги дорослому треба обов'язково наголосити на цьому: «Все минулося. Ми в безпеці. Спасибі, ти був/була таким сміливим,

міцним. Ми чули так багато гучних звуків, але ми впорались. Я пишаюсь твоєю стійкістю та піклуванням про іграшку/ молодшого брата чи сестру/ про себе самого».

Можна запропонувати дитині пограти в терапевтичну «гру»: розтерти вуха і уявити, що з них «висипається» в долоню чи на землю те, що їм заважає, або уявити себе собакою, який щойно вийшов з води і струшує з себе всю воду. Після цього запитати у дитини про те, що їй би хотілося робити після того, як вона вийде з укриття.

Зняти напругу, коли лунають неприємні гучні звуки, допоможуть такі практики:

- співання пісень;
- прослуховування аудіоказок в навушниках;
- промовляння дражнилок на російську армію, щоб знецінити ворога та зменшити страх;
- масаж вух та простукування зони за вухами;
- застосування дихальних практик з гучним видихом;
- гра «Слоник», який обмахується вухами (для цього прикласти долоні до вух, відтуляти й затуляти їх);
- гра «Комахи» (уявити, що в приміщенні багато комарів і ловити їх, плескаючи гучно в долоні, але не торкаючись інших гравців);
- позіхання (для цього потрібно провести пальцями від вушної раковини до щелепного суглоба і запропонувати дитині позіхати);
- дайте дитині льодяники, сухофрукти або жувальні цукерки чи гумки;
- пускання мильних бульбашок, якщо дозволяють обставини.

РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР «ELSEVIER»

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/bezpechne-osvitnye-seredovishe-yak-diyati-vchitelyam-pid-chas-zanyat-pri-ogoloshenni-signalu-povitryana-trivoga>,

- офіційного вебпорталу Тернопільської РДА:

<https://ternopil.te.gov.ua/news/kompaniia-elsevier-iaka-ie-odnym-iz-naibilshykh-vydavtsiv-naukovoi-literatury-u-sviti-prodovzhuie-nadavaty-pidtrymku-ukrainskii-naukovii-spilnoti>

Одним із найбільших видавців наукової літератури у світі є Компанія «Elsevier», яка продовжує надавати підтримку українській науковій

спільноті. Фахівці Elsevier для ефективної підтримки наукової діяльності вчених в умовах війни створили електронний [ресурсний центр](#), за допомогою якого українські дослідники мають змогу зареєструватися та отримати доступ до важливих дослідницьких інструментів компанії – реферативної, бібліографічної бази даних «Scopus», повнотекстової бази «ScienceDirect», модуля пошуку дослідників для налагодження контактів та співпраці «Researcher Discovery», навчальної платформи «Researcher Academy» та програмного забезпечення для керування бібліографічною інформацією «Mendeley».

Компанією «Elsevier» також скасовано плату за опублікування статей (APCs) українськими авторами у журналах відкритого доступу (Gold Open Access Journals) (у разі виникнення запитань щодо цього варто звертатися листом на електронну адресу: agreementactivation@elsevier.com).

На початку серпня українським вченим, які раніше через [Державну науково-технічну бібліотеку України](#) отримали доступ до бази даних «Scopus», надійшли електронні листи від Elsevier з детальною інформацією про можливості використання ресурсів компанії та персональним реєстраційним ідентифікатором (registration ID) і паролем для отримання доступу. У разі якщо такий лист не надійшов на пошту, для отримання реєстраційних даних необхідно заповнити форму за [посиланням](#), після чого відповідна інформація надійде на вказану електронну пошту. Фахівці компанії підготували покрокову [інструкцію](#) щодо налаштування доступу.

Доступ до бази даних Scopus продовжує надаватися в межах приєднання установ через Державну науково-технічну бібліотеку України. Окрім того, надається [доступ](#) до низки медичних ресурсів Elsevier для вчених та лікарів – «ClinicalKey», «Complete Anatomy», «Osmosis».

ПІДТРИМКА ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/vazhlivo-pidtrimuvati-psiichne-zdorovya-kozhnogo-uchasnika-osvitnogo-procesu-vidbulas-strategichna-sesiya-mizhvidomchoyi-koordinacijnoyi-radi>,

- офіційного сайту ДП «Мультимедійна платформа іномовлення України»:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3554707-mkip-dolucilosa-do-strategicnoi-sesii-zi-stvorennia-nacionalnoi-sistemi-vidnovlenna-psiichnogo-zdorova.html>

Відбулась стратегічна сесія Міжвідомчої координаційної ради з питань охорони психічного здоров'я та надання психологічної допомоги особам, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.

Стратегічна сесія проводилась у межах роботи над Національною програмою психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, створення якої ініціювала перша леді Олена Зеленська. Вона наголосила: «Загоїти психологічні рани, які залишає війна, – це також важлива частина перемоги. І це справа нашої Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки. Психологічна допомога має стати такою ж повсюдною, як і загальномедична, щоб нею міг скористатися абсолютно кожен житель країни. Але також потрібно розуміти, що стовідсоткових відповідей і рекомендацій нам ніхто не дасть. Бо ніхто не знає нашу ситуацію й наших людей так, як ми».

Головна мета стратегічної сесії – залучити представників різних відомств до розроблення цільових послуг із психічного здоров'я для різних груп населення.

У заході взяли участь представники низки міністерств і відомств, Верховної Ради тощо. Їхня робота спрямована на визначення цільових груп, які можуть потребувати психологічної допомоги та психосоціальної підтримки, запропонувати моделі послуг для цих груп, а також змодельовати маршрути для отримання цих послуг і визначити, як люди можуть задовольнити свої потреби. Надалі ці напрацювання будуть використані під час розроблення Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, створення якої ініціювала Перша леді.

Генеральний директор Директорату дошкільної, шкільної, позашкільної та інклюзивної освіти Олег Єресько зазначив: «Психічне здоров'я кожного учасника освітнього процесу – це одне з ключових завдань організації, а також якісного та безпечного навчання дітей. Нам важливо створити умови для психосоціальної підтримки насамперед тих освітян та дітей, які вимушено перебувають за кордоном або є внутрішньо переміщеними особами. Але, на жаль, через вплив війни такої підтримки потребують усі учасники освітнього процесу, від працівника дитячого садочку до університету, а також від найменших до найстарших здобувачів освіти».

ПОСІБНИК ІЗ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/opublikovano-posibnik-iz-psihologichnoyi-pidtrimki-dlya-vchiteliv-ta-ditej-u-chasi-vijni>,

ІПО Університету Грінченка

- офіційного сайту НМЦ практичної психології та соціальної роботи

[офіційного сайту НМЦ практичної психології та соціальної роботи](https://pp.ippo.kubg.edu.ua/)

<https://pp.ippo.kubg.edu.ua/>

У нагоді вчителям, соціальним педагогам та психологам стане посібник «Коли світ на межі змін: стратегії адаптації. Психологічна підтримка вчителів та дітей у часи війни». Матеріали можуть бути використані для проведення уроків та тренінгів.

У посібнику містяться відповіді на такі питання:

Посібник розроблено експертами громадської організації «GoGlobal» спільно з Центром «Розвиток КСВ» та експертною платформою «Career Hub» у межах програми «Мріємо та діємо» за підтримки американського народу через Агентство США з міжнародного розвитку USAID.

Зняти напругу, коли лунають неприємні гучні звуки, допоможуть такі практики:

- чому вчителю важливо піклуватися про власний емоційний стан;
- як піклуватися про себе та налаштуватися на роботу в умовах невизначеності;
- як діти різного віку переживають та реагують на стрес під час війни;
- чому проблеми булінгу, суїцидальної поведінки та насильства актуалізуються в період війни і як варто діяти вчителю;
- як підтримати дітей та які техніки може застосовувати вчитель, аби допомогти учням впоратися зі стресом.

